

ІНСТИТУЦІЙНА ЕКОНОМІКА В КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

С. ДВОРКІН

Deutsche Angestellten – Akademie, Мюнхен, Німеччина

На жаль, численні проекти, що стосуються реформування української економіки, практично не приділяють уваги основним концепціям, що забезпечують успіх цього процесу або взагалі роблять його можливим. Ці концепції в першу чергу стосуються проблеми забезпечення довгострокової інституційної ефективності.

У контексті регіональної проблематики, на нашу думку, постають три фундаментальні економічні питання:

1. Яким чином можна провести оцінку інституційної ефективності;
2. Які методи чи концептуальні інструменти можна використати;
3. Яке місце займають регіональні питання в проблематиці інституційної економіки.

Можливі відповіді на ці питання можна сформулювати таким чином:

1. Раніше ми пропонували концепцію *інституційного моніторингу*. На основі аналізу структури та динаміки так званого трансакційного сектору [1,2] можна визначити орієнтири та можливі ризики реформування, в разі необхідності скоригувати цілі. Головною метою будь-якого напрямку реформування має бути зниження трансакційних витрат.

2. Робота, яка називається *інституційним дизайном*, повинна виконуватися експертними групами, що спеціалізуються на різних сферах трансакційного сектору (наприклад, законодавча практика, міжнародні відносини, фінанси тощо), з використанням емпіричних методів та порівняння існуючих інституційних структур. Такі проекти повинні знову ж таки зосереджуватися на зниженні трансакційних витрат. Практичне використання цієї концепції має також базуватися на оцінці складності розроблених інституційних структур.

3. Якщо ми маємо справу з регіональними питаннями в українських реаліях, то пропонуємо розглядати *регіон як інституцію*. При цьому акценти сучасного регіонального розвитку мають бути зміщені на суто інституційні показники, у тому числі й показники інституційного моніторингу, про які йшлося вище. Для того, щоб застосувати інституційний дизайн, необхідно також дуже точно визначити, насамперед, на рівні правових норм:

що таке регіон;

у чому полягає різниця між *регіоном* і *адміністративною одиницею*, наприклад областю;

які фундаментальні критерії (географічні, економічні або, наприклад, етнічно-мовні тощо) мають лежати в основі формування регіону (уявні чи реальні).

Література:

1. Wallis J.J., North D.C. Measuring the Transactional Sector in the American Economy, 1870-1970. In Long-Term Factors in American Economic Growth / Stanley L. E, and Robert E. G. eds.: Chicago: The University of Chicago Press, 1986. - 678 p. – P.21
2. Коропецький І.-С. Економічні праці. – К.: Смолоскип, 1998. – 416 с.